

● **Newsletter CEC: Aprilie - Mai 2014** ●

Cuprins:

- *Experiența Albaniei în procesul întocmirii și publicării listelor electorale sub aspectul protecției datelor cu caracter personal.....2*
- *O delegație a Comisiei Electorale Centrale a vizitat Slovenia pentru a studia practica acestei țări în ceea ce privește Registrul de Stat al Alegătorilor.....3*
- *Rezultatele referendumului local pentru revocarea primarului comunei Cneazevca din raionul Leova și ale alegerilor locale în Consiliul comunal Cealîc din raionul Taraclia.....4*
- *O delegație a Comisiei Electorale Centrale a vizitat Republica Lituania pentru a observa alegerile prezidențiale din 11 mai 2014.....5*
- *CEC a aprobat Regulamentul privind înregistrarea prealabilă a cetățenilor Republicii Moldova aflați în străinătate.....6*
- *CEC a desfășurat un curs internațional de administrare electorală BRIDGE cu tema „Votul în afara țării.....7*
- *CICDE a instruit peste 2000 de persoane în perioada aprilie-mai 2014.....8*
- *Comisia Electorală Centrală a participat la observarea alegerilor prezidențiale din Ucraina.....9*
- *Monitorizarea alegerii membrilor din România pentru Parlamentul European..10*
- *Observarea alegerilor europarlamentare desfășurate în Republica Letonă, la 24 mai 2014.....11*
- *În comuna Seliște, raionul Orhei, va avea loc un referendum local de revocare a primarului.....12*

● Newsletter CEC: Aprilie - Mai 2014 ●

Experiența Albaniei în procesul întocmirii și publicării listelor electorale sub aspectul protecției datelor cu caracter personal

În perioada 13-16 aprilie 2014 o delegație, formată din reprezentanți ai Comisiei Electorale Centrale, PNUD Moldova și Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, a efectuat o vizită de studiu la Tirana, Republica Albania, cu tema „Experiența Albaniei în procesul întocmirii și publicării listelor electorale sub aspectul protecției datelor cu caracter personal”. Delegația a fost compusă din partea Comisiei

Electorale Centrale de secretarul CEC, dl Andrei Volentir, șef-adjunctul Direcției juridice, dna Olesea Jumiga și consultantul principal al Direcției tehnologii informaționale și gestionarea listelor electorale, dl Ion Pirojuc, PNUD Moldova a fost reprezentat de dl Elmars Svekis, specialist electoral în cadrul Programului „Îmbunătățirea calității democrației în Moldova, prin suport parlamentar și electoral” iar delegat din partea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a fost dl Nicolae Lungu, șeful Direcției juridice și relații cu publicul.

Vizita a fost organizată de către reprezentantul PNUD Moldova și a avut ca scop schimbul de experiență și de bune practici în domeniul asigurării protecției datelor cu caracter personal în procesul de prelucrare a acestora în cadrul activităților electorale, în perspectiva înregistrării Comisiei Electorale Centrale în calitate de operator de date cu caracter personal.

În prima zi, delegația a avut o întrevedere cu președintele Comisiei Electorale Centrale din Republica Albania, dna Lefterije Lleshi, și cu conducătorii subdiviziunilor cheie din cadrul aparatului Comisiei. În cadrul întrevederii, delegația a fost familiarizată cu tipul sistemului electoral albanez, componența Comisiei și modul de numire a membrilor, precum și cu structura organizatorică a subdiviziunilor acesteia. Discuțiile s-au axat pe atribuțiile și responsabilitățile generale ale Comisiei din Albania, atribuțiile și funcțiile subdiviziunilor, nivelul de implicare a Comisiei în procesul de întocmire a listelor electorale.

Mai multe detalii despre această deplasare pot fi găsite pe pagina web a Comisiei, www.cec.md, compartimentul Relații Internaționale, rubrica Deplasări.

● Newsletter CEC: Aprilie - Mai 2014 ●

O delegație a Comisiei Electorale Centrale a vizitat Slovenia pentru a studia practica acestei țări în ceea ce privește Registrul de Stat al Alegătorilor

În perioada 4-8 mai 2014 o delegație a Comisiei Electorale Centrale din Republica Moldova (în continuare – CEC) a efectuat o vizită de studiu la Comisia Electorală de Stat din Slovenia (în continuare – CES) cu scopul de a se informa asupra modului de ținere a Registrului de Stat al Alegătorilor (în continuare – RSA) din această țară. Vizita a fost organizată de PNUD Moldova.

Din delegație au făcut parte președintele Comisiei Electorale Centrale, dr. Iurie Ciocan, șeful adjunct al Direcției tehnologii informaționale și gestionarea listelor electorale, dl Andrei Constantin, consultantul principal al Direcției management alegeri, dna Galina Cebanachi, și reprezentantul PNUD Moldova, dna Beatrice Revenco.

În cadrul vizitei delegația a avut întrevederi cu președintele CES, dl Anton Gasper Frantar, vicepreședintele CES, dl Peter Golob, și directorul CES, dl Dusan Vucko, reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Interne (în continuare – MAI) care administrează RSA, după care s-a deplasat la sediul organelor locale de ținere și al celor de administrare regională a RSA.

În afară de schimbul de experiență în ceea ce privește ținerea RSA, delegația și-a propus să ia cunoștință de principiile de formare, asigurarea securității și funcționării continue a RSA, modul de protejare a datelor cu caracter personal și cadrul legal cu privire la crearea, administrarea, actualizarea și funcționarea RSA.

În cadrul întrevederii la CES președintele acesteia, dl Anton Gasper Frantar, a salutat delegația noastră și a făcut o succintă introducere cu privire la succesele și importanța ținerii RSA. Respectiv dr. Iurie Ciocan a făcut o prezentare a situației și perspectivelor privind procesul de întocmire și actualizare a listelor electorale în Republica Moldova, menționând că în ultimii ani, datorită inițiativelor întreprinse de CEC și activităților comune cu autoritățile publice locale, s-au înregistrat progrese în ceea ce privește calitatea listelor electorale. De asemenea, a punctat în linii generale care este strategia privind listele electorale, subliniind că în final s-a trecut de la întocmirea listelor pe hârtie, care este o competență a primăriei, la întocmirea și actualizarea listelor în format electronic (Registrul de Stat al Alegătorilor), responsabilă de această activitate fiind Comisia Electorală Centrală.

Mai multe detalii despre această deplasare pot fi găsite pe pagina web a Comisiei, www.cec.md, compartimentul Relații Internaționale, rubrica [Deplasări](#).

● Newsletter CEC: Aprilie - Mai 2014 ●

Rezultatele referendumului local pentru revocarea primarului comunei Cneazevca din raionul Leova și ale alegerilor locale în Consiliul comunal Cealîc din raionul Taraclia

La 11 mai curent s-au desfășurat referendumul local privind revocarea primarului comunei Cneazevca din raionul Leova și alegerile locale noi în Consiliul comunal Cealîc din raionul Taraclia. Rezultatele preliminare ale acestor scrutine au fost comunicate de Comisia Electorală Centrală la 12 mai.

La referendumul pentru revocarea primarului comunei Cneazevca s-au prezentat 78 de persoane din totalul

de 943 incluse în listele electorale, rata de participare constituind doar 8,3%. Potrivit art.199 din Codul electoral, referendumul se consideră valabil dacă la el au participat cel puțin 1/3 din numărul cetățenilor cu drept de vot înscrși în listele electorale. Astfel, referendumul a eșuat, Comisia declarându-l nevalabil.

În ceea ce privește alegerile locale noi în Consiliul comunal Cealîc din raionul Taraclia, la urne s-au prezentat 327 persoane din totalul celor 688 incluse în listele electorale. Potrivit informației preliminare, mandatele de consilier vor fi repartizate conform datelor de mai jos:

Partidul Comuniștilor din Republica Moldova (PCRM)	158 voturi	6 consilieri
Partidul Democrat din Moldova (PDM)	31 voturi	1 consilier
Peicova Elena, candidat independent	30 voturi	1 consilier
Partidul Liberal Democrat din Moldova (PLDM)	29 voturi	1 consilier
Cîsa Nadejda, candidat independent	24 voturi	-
Ibanji Vera, candidat independent	18 voturi	-
Torlac Boris, candidat independent	11 voturi	-
Fazlî Veaceslav, candidat independent	10 voturi	-

● **Newsletter CEC: Aprilie - Mai 2014** ●

O delegație a Comisiei Electorale Centrale a vizitat Republica Lituania pentru a observa alegerile prezidențiale din 11 mai 2014

În perioada 9 – 12 mai 2014, o delegație a Comisiei Electorale Centrale a Republicii Moldova a participat, în calitate de observator internațional, la alegerile prezidențiale din Republica Lituania care au avut loc la 11 mai curent. Din delegație au făcut parte secretarul Comisiei, dl Andrei Volentir, și specialistul principal al Direcției comunicare, relații publice și mass-media, dna Anastasia Stajila.

La 10 mai curent, delegația noastră a avut o întrevvedere cu președintele Comisiei Electorale Centrale din

Republica Lituania, Zenonas Vaigauskas, cu șefii direcțiilor autorității electorale și membrii delegațiilor din Azerbaidjan, Armenia, Estonia, Georgia, Kîrgîzstan, Kazahstan, Letonia și Ucraina.

În cadrul întâlnirii, a fost prezentată structura CEC din Lituania care are 16 membri, dintre care doar președintele este membru permanent, comisia fiind asistată de un secretariat constituit din 12 posturi. De asemenea, președintele CEC din Lituania a făcut o prezentare a sistemului electoral privind organizarea și desfășurarea alegerilor prezidențiale, precum și a campaniei electorale organizate pentru scrutinul din acest an.

În ziua alegerilor prezidențiale, membrii delegației CEC, împreună cu ceilalți observatori internaționali acreditați, au vizitat mai multe secții de votare din capitala Vilnius și din orașele Kaunas și Trakai.

La sfârșitul zilei, observatorii internaționali au asistat la încheierea procesului de votare la sediul Comisiei Electorale Centrale. Mai multe detalii despre sistemul electoral din Republica Lituania, dar și despre această deplasare pot fi găsite pe pagina web a Comisiei, www.cec.md, compartimentul Relații Internaționale, rubrica [Deplasări](#).

● **Newsletter CEC: Aprilie - Mai 2014** ●

CEC a aprobat Regulamentul privind înregistrarea prealabilă a cetățenilor Republicii Moldova aflați în străinătate

Cetățenii Republicii Moldova cu drept de vot care se află în străinătate vor avea posibilitatea de a se înregistra prealabil în vederea estimării numărului secțiilor de votare ce vor fi deschise în străinătate și a locațiilor acestora. În acest context, Comisia Electorală Centrală a aprobat un regulament ce descrie procedura și condițiile de înregistrare.

În acest fel, alegătorii aflați peste hotare se pot înregistra în prealabil, proces care va începe cu 6 luni înainte de expirarea mandatului legislativ și se va încheia cu 40 de zile înainte de ziua alegerilor. Înregistrarea va fi făcută on-line, accesându-se pagina web www.alegator.md.

Comisia Electorală Centrală
a Republicii Moldova

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ

Liste Electorale

Înregistrarea prealabilă

www.cec.md www.voteaza.md

Înregistrarea prealabilă permite și are drept scop stabilirea numărului estimativ al alegătorilor aflați peste hotare în vederea constituirii secțiilor de votare suplimentare în străinătate, întocmirea listei electorale a cetățenilor care vor vota în raza secțiilor de votare respective, precum și stabilirea numărului estimativ al buletinelor de vot ce vor fi distribuite acestor secții.

● Newsletter CEC: Aprilie - Mai 2014 ●

CEC a desfășurat un curs internațional de administrare electorală BRIDGE cu tema „Votul în afara țării”

În perioada 12 - 22 mai, Comisia Electorală Centrală, cu suportul Programului Națiunilor Unite (PNUD) pentru Democrație și Alegeri, a organizat un curs internațional de administrare electorală BRIDGE, având ca temă „Votul în afara țării”.

Instruirea s-a desfășurat în cadrul a două seminare consecutive. În total au participat 40 de persoane, majoritatea fiind funcționari ai aparatului central al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene. Seminarele au fost facilitate de către formatori din cadrul Aparatului Comisiei Electorale Centrale și din partea Centrului de Instruire Continuă în Domeniul Electoral de pe lângă CEC.

Training-ul a oferit viitorilor membri ai birourilor electorale ale secțiilor de votare, ce se constituie peste hotarele Republicii Moldova, cunoștințe și deprinderi în domeniul organizării și desfășurării unor alegeri libere, corecte și transparente.

În cadrul grupurilor de lucru au fost abordate tematici referitoare la: ciclul electoral, înregistrarea alegătorilor, metodele de vot, organizarea zilei alegerilor, numărarea voturilor și totalizarea rezultatelor, colaborarea între actorii electorali, experiența altor state în domeniul organizării și desfășurării alegerilor peste hotarele țării etc.

Crearea Resurselor pentru îmbunătățirea Democrației, Guvernării și Alegerilor (BRIDGE) reprezintă un program de dezvoltare profesională în domeniul electoral, pentru pregătirea formatorilor și a specialiștilor, cu utilizarea celor mai performante metodologii și tehnici existente în domeniul instruirii adulților. ([Galerie Foto](#))

● Newsletter CEC: Aprilie - Mai 2014 ●

CICDE a instruit peste 2000 de persoane în perioada aprilie-mai 2014

În lunile aprilie și mai 2014, Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral pe lângă Comisia Electorală Centrală (CICDE) a organizat seminare de instruire și a certificat membri potențiali ai birourilor electorale ale secțiilor de votare (BESV) în 7 raioane ale țării și 2 sectoare ale mun. Chișinău.

Astfel, programul național de instruire și certificare a membrilor BESV a fost implementat în luna aprilie în mun. Chișinău, sectoarele Centru și Buiucani, raioanele Dubăsari și Leova, iar în luna mai -

în raioanele Criuleni, Edineț, Florești, Hîncești și Ștefan Vodă.

La cele 98 seminare de câte 1 zi au fost prezenți peste 2000 de potențiali membri ai BESV, persoane desemnate de către consiliile locale din aceste localități și de către partidele reprezentate în Parlament. Instruirea s-a bazat pe îmbinarea tehnicilor de predare clasică cu tehnicile și metodele moderne de instruire interactivă, iar accentul a fost pus pe învățarea prin practicare.

Seminarele au fost facilitate de trainerii pregătiți în cadrul seminarelor de formare a formatorilor desfășurate de CICDE în vara anului 2013 și primăvara 2014.

Per ansamblu, seminarele de instruire și certificare a potențialilor membri BESV și-au atins obiectivele și au avut un impact valoros asupra participanților, care au apreciat pozitiv atât conținutul instruirii, cât și prestația facilitatorilor.

● Newsletter CEC: Aprilie - Mai 2014 ●

Comisia Electorală Centrală a participat la observarea alegerilor prezidențiale din Ucraina

În perioada 23-26 mai curent, o delegație a Comisiei Electorale Centrale (CEC), din care au făcut parte vicepreședintele CEC, dl Ștefan Urîtu, și membrul CEC, dl Vitalie Modrîngă, a participat în cadrul misiunii de observare a alegerilor prezidențiale din Ucraina, care au avut loc la data de 25 mai curent.

În ziua de 24 mai delegația CEC a Republicii Moldova a avut o întâlnire cu reprezentanții Georgiei și ai Republicii Belarus, la care delegațiile au relatat fiecare situația și practicile electorale din țara sa, după aceasta a urmat o discuție, moderată de reprezentanții CEC a Ucrainei, cu referire la legislația electorală și particularitățile alegerilor prezidențiale din 25 mai curent. În aceeași zi, delegația noastră a vizitat mai multe secții de votare din capitala ucraineană Kiev și din localitățile periferice, unde s-a informat despre modul de pregătire pentru alegeri, locul și rolul autorităților publice locale ucrainene în perioada electorală și în ziua alegerilor. Gazda a ținut să informeze despre măsurile întreprinse de autoritățile Ucrainei pentru asigurarea securității atât a alegătorilor, cât și a participanților la procesul electoral, mai ales avînd în vedere criza din țară, precum și faptul că în unele localități, printre care și în Kiev, alegerile prezidențiale au coincis cu cele locale privind pentru alegerea primarilor.

Mai multe detalii despre această deplasare pot fi găsite pe pagina web a Comisiei, www.cec.md, compartimentul Relații Internaționale, rubrica [Deplasări](#).

● **Newsletter CEC: Aprilie - Mai 2014** ●

Monitorizarea alegerii membrilor din România pentru Parlamentul European

În perioada 23-26 mai curent, o delegație a Comisiei Electorale Centrale a participat, în calitate de observator internațional, la scrutinul pentru alegerea membrilor din România în Parlamentul European, desfășurate la 25 mai curent. Din delegație au făcut parte membrul CEC, dna Svetlana Guțu, șefa Aparatului CEC, dna Mariana Musteață, șefa Direcției comunicare, relații publice și mass-media, dna Rodica Sîrbu, și specialistul principal în cadrul Direcției financiar-economice, dl Eugeniu Zaharia.

Vizita de studiu a oferit oportunitatea pentru delegația CEC de a avea întâlniri cu reprezentanți ai instituțiilor electorale din România, ce au avut drept scop informarea cu privire la aspectele de ordin legislativ și tehnic ale sistemului electoral românesc. Programul a inclus și un atelier de lucru pentru observatori, organizat de către Autoritatea Electorală Permanentă, privind înregistrarea alegătorilor. În cadrul evenimentului, gazda a relatat despre experiența României în vederea implementării Registrului electoral.

În ziua alegerilor, observatorii internaționali au efectuat o vizită la Ministerul Afacerilor Externe, în cadrul căreia a fost organizat biroul electoral pentru secțiunile de votare din străinătate. Acesta este constituit din 3 judecători în exercițiu ai Tribunalului București, un reprezentant al AEP și cel mult 10 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale sau organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri.

Mai multe detalii despre această deplasare pot fi găsite pe pagina web a Comisiei, www.cec.md, compartimentul Relații Internaționale, rubrica [Deplasări](#).

● Newsletter CEC: Aprilie - Mai 2014 ●

Observarea alegerilor europarlamentare desfășurate în Republica Letonă, la 24 mai 2014

La invitația Comisiei Electorale Centrale din Republica Letonă (CEC Letonia) în perioada 23-24 mai 2014, o delegație a Comisiei Electorale Centrale a Republicii Moldova (CEC RM), din care au făcut parte domnul Eduard Răducan, membru al CEC, și Corneliu Pasat, șef-adjunct al Direcției comunicare, relații publice și mass-media, a participat la observarea alegerilor în Parlamentul European desfășurate în Republica Letonă. La eveniment au fost prezenți și reprezentanți ai autorităților electorale centrale din Belarus, Georgia, Kazahstan și Republica Kîrgîză.

Ziua alegerilor în Republica Letonă a fost stabilită pentru 24 mai 2014. Totodată, în decurs de 3 zile pînă la ziua de referință a fost posibilă votarea prealabilă. În această perioadă, alegerile pentru Parlamentul European au avut loc în toate cele 28 state membre ale Uniunii Europene (UE), urmînd să fie aleși 751 deputați. În funcție de numărul populației, Letoniei i-au fost atribuite 8 mandate de deputat. Pentru obținerea acestor mandate, au fost înregistrați 14 concurenți, care au avut pe listă între 6 și 16 candidați, totalul constituind 170 de persoane, dintre care 35% au fost femei.

Delegația CEC RM a vizitat Biroul de Informare al Parlamentului European, unde am fost informați privind rolul și activitățile organizate de către acesta. Obiectivul principal al biroului este de a informa corect cetățenii Letoniei despre: activitatea, drepturile și obligațiile membrilor Parlamentului European; structura și competențele Parlamentului European, precum și modalitatea de organizare a activității acestuia; relația dintre Parlamentul European cu guvernele statelor membre ale Uniunii Europene și cu alte state sau instituții etc. Totodată, biroul promovează imaginea parlamentului și asigură transparența activității acestuia

Mai multe detalii despre această deplasare pot fi găsite pe pagina web a Comisiei, www.cec.md, compartimentul Relații Internaționale, rubrica [Deplasări](#).

● **Newsletter CEC: Aprilie - Mai 2014** ●

În comuna Seliște, raionul Orhei, va avea loc un referendum local de revocare a primarului

La 15 iunie curent va avea loc referendumul local de revocare a primarului comunei Seliște, raionul Orhei. O hotărîre în acest sens a fost aprobată în cadrul ședinței din 30 aprilie a Comisiei Electorale Centrale. Revocarea din funcție a primarului Vasile Scripnic a fost inițiată de către un grup de cetățeni din această localitate.

În acest context, CEC a constituit circumscripția electorală comunală Seliște, raionul Orhei, și a aprobat Programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a referendumului local din 15 iunie curent.

În conformitate cu prevederile legislației electorale, Consiliul comunal din Seliște și partidele reprezentate în Parlament vor înainta candidaturile lor în componența Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Seliște, iar primăria din localitate va asigura întocmirea listelor electorale de bază pentru desfășurarea plebiscitului.